

Právní poradna pro školy

Právní odpovědnost ve školství, inkluze, COVID 19

JUDr. Radomíra Veselá, PhD. LL.M.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Program

1. Odpovědnostní vztahy ve školství
2. Právní rámec inkluze v ČR – novinky v legislativě
3. Doporučení ke COVID 19

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Odpovědnost pedagoga

Povinnost ČŠI vyšetřit každou rizikovou událost, která vznikne v rámci školní výuky

Povinnost ředitele školy **poučit** každého zaměstnance o jeho povinnostech a odpovědnosti.

Základ - **přípravený preventivní program a vypracované postupy**

Povinnost pedagoga analyzovat všechny rizikové podněty, odstranit je a poučit žáky o bezpečnosti.

(nejhorší je postavení tělocvikářů)

NS ČR (2012) - „poučení o bezpečnosti nestačí“

ČŠI prověřuje bezpečnostní opatření ve školách a dodržování ostatních předpisů **rutinně při běžných kontrolách**.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Odpovědnost pedagoga - pokr.

Pokud dojde k rizikové události – **ČŠI provede kontrolu**

V protokolu popíše, které předpisy a jak byly porušeny.

Inspektoři pak mohou udělit postihy od pokut přes návrh na odvolání ředitele po návrh na vymazání školy ze školského rejstříku.

Protokol má k dispozici i zřizovatel, který může ředitele připravit o odměny. S protokolem pracuje i státní správa a OČTŘ

(Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

Metodické pokyny MŠMT ČR k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a k zabezpečování provozu a údržby ve sportovních zařízeních, dětských hřištích a v tělocvičnách)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Odpovědnost školy

Za jednání svěřených osob – žáků – odpovídá **právnícká osoba vykonávající činnost školy**.

Povinnost zajistit, aby nedocházelo k ohrožení zdraví a bezpečnosti žáků a škodám na majetku.

Za škodu, která vznikla žákům při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním, **odpovídá škola** podle § 391 odst. 2, 3 z. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, např. úraz

Nejde-li tento zákon použít, řídí se zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Odpovědnost pedagoga - pokr.

Zaměstnanci odpovídají za škodu **v režimu obecné odpovědnosti**, pokud jí způsobí zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

Poškozenému žákovi při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním odpovídá **škola**.

Pedagog, konající dohled, **odpovídá zaměstnavateli za škodu**, (pokud zanedbal náležitý dohled nad žáky), zejména nevyžadoval-li po žácích, aby zanechali nebezpečného jednání nebo bez zajištění zástupu opustil třídu a nechal svěřené osoby bez dohledu.

Výše náhrady škody nesmí u zaměstnance přesáhnout čtyřapůlnásobek jeho průměrného výdělku.

Je-li škoda způsobena úmyslně, v opilosti, nebo po zneužití jiných návykových látek, není rozsah náhrady škody omezen.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Školní úraz

= každý úraz, který se stal žákovi při výchovné a vzdělávací činnosti školy **od vstupu žáka do prostor školy, po dobu jeho pobytu v nich až po odchod z nich a každá činnost** vyplývající z přímé souvislosti s vyučováním a výchovnou činností konanými ve škole

Z obsahu pojmu školní úraz je výslovně vyloučen pouze úraz, ke kterému došlo na cestě do školy a ze školy.

Záznam o úrazu škola vyhotovuje pouze, jde-li o úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnost žáka ve škole zasahující alespoň do 2 po sobě jdoucích vyučovacích dnů, nebo jde-li o smrtelný úraz

Smrtelný úraz = takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky žák zemřel nejpozději do 1oho roku od vzniku úrazu

= významný dokument

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Školní úraz – pokr.

- u školních úrazů riziko za činnost spojenou s výchovně vzdělávací činností nese plně škola
- jde o **objektivní odpovědnost**
- obecně platí, že škola **nebo její zřizovatel musí vždy úrazy plně odškodnit.**

DOPORUČENÍ:

nepodceňovat odpovědnost právnických osob vykonávajících činnost školy nebo školského zařízení za škodu způsobenou dětem, žákům či studentům a **uzavírat pojištění této odpovědnosti**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Judikatura ke školním úrazům

- **rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 11. 1967 pod sp. zn. 6 Cz 170/66** – řeší opuštění budovy během vyučování
- **rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 2010 pod sp. zn. 6 Tdo 1170/2009** – řeší školní úraz při skoku dalekém, při kterém došlo k úmrtí žáka
- **rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 6. 6. 2006 pod sp.zn. 21 Cdo1824/2005** – řeší zranění učitelky na městském chodníku mezi školními budovami při cestě na oběd
- **rozhodnutí Nejvyššího soud ČR ze dne 12. 2. 2019 pod sp. zn. 21 Cdo 5492/2017** – zabývá se otázkou odpovědnosti školy k náhradě újmy na zdraví způsobené žákem základní školy během hodiny tělesné výchovy

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Objektivní odpovědnost

Obecně platí, že **škola odpovídá za veškerou škodu vzniklou žákovi, a to i když neporušila žádnou svoji povinnost** (tzv. objektivní odpovědnost).

Výjimky z odškodnění:

- tím, že žák svým zaviněním porušil předpisy nebo pokyny k zajištění bezpečnosti, ačkoliv s nimi byl řádně seznámen a jejich znalost a dodržování byly soustavně vyžadovány a kontrolovány
- v důsledku opilosti žák nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek, pokud škola nemohla vzniku škody zabránit
- tím, že se žák choval v rozporu s obvyklým způsobem chování, přestože si musel být vědom, že si může způsobit újmu na zdraví

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zásady bezpečnosti

Při vzdělávání mimo školu na každých započatých **25 žáků ZŠ** připadá **jeden zaměstnanec školy** s tím, že vždy alespoň jeden s těchto zaměstnanců musí být pedagogickým pracovníkem (při plavání max. 15 žáků, u neplavců max. 10 žáků)

Zaměstnanci, kteří nejsou pedagogickými pracovníky, musí být zletilí a svéprávní.

Z uvedeného pravidla (25 žáků na 1 zaměstnance) může stanovit výjimku ředitel školy.

Pokud je sraz žáků na akci na jiném místě, než ve škole musí být dozor na místě srazu zajištěn již 15 minut před časem srazu.

Zajišťování bezpečnosti ze strany školy končí na předem určeném místě v předem určený čas.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zásady bezpečnosti – pokr.

Místo a čas srazu a ukončení akce musí škola oznámit nejméně 2 dny dopředu zákonným zástupcům žáků.

Z pohledu práva má výuka mimo školu srovnatelné podmínky jako výuka ve škole.

Je obvyklé, že učitelé hlásí vedení školy veškerou výuku mimo školu.

DOPORUČENÍ: kvalitní projekt

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Právní rámec inkluze

Rovný přístup ke vzdělávání všech dětí je v ČR garantován
Ústavou ČR a Úmluvou o právech dítěte

Zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále ŠkZ)

Zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákona v platném znění

Vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění

Vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění novely č. 197/2016 Sb.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Novinky v inkluzi

Inkluze = možnost všech žáků bez rozdílu navštěvovat běžné základní školy, ideálně v lokalitě jejich bydliště.

Žáka se speciálními vzdělávacími potřebami může škola odmítnout pouze z kapacitních důvodů.

Za individuální vzdělávací plán (IVP) je nově **odpovědná škola.**

- vychází z rámcového vzdělávacího programu pro ten který stupeň vzdělávání a je závazným dokumentem usnadňujícím spolupráci pedagogů a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami = součást dokumentace žáka

Při zpracování IVP **pozor** na citlivé údaje o žákovi.

MŠMT nepočítá s rušením míst asistentů pedagoga v roce 2021
(maximálně 3 pedagogičtí pracovníci a za určitých podmínek maximálně 2 asistenti)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Nová formulace pedagogické intervence (k 1. 1. 2021)

Viz § 4a) vyhl. č. 27/2016 Sb.

„Pedagogická intervence slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku a k rozvoji učebního stylu žáka.

Pedagogickou intervenci poskytuje základní škola, školní družina, školní klub nebo střední škola.

Pedagogická intervence se poskytuje jako podpůrné opatření prvního stupně.

Pedagogickou intervenci souběžně využívá více žáků, je-li to možné a vhodné.“

Ke změně ust. § 5 vyhl. č. 27/2016 Sb. nedošlo.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Covid 19

Metodika pro nařizování karantény ve školách v souvislosti s COVID-19 – platí od 7. 9. 2020

Důležitost informovanosti rodičů.

Očkování je stále dobrovolné, odmítnutí nesmí znamenat zkrácení na právech neočkovaného zaměstnance.

Dobrovolným očkováním nemůže být cokoliv podmiňováno.

Odmítající nemusí své stanovisko zdůvodňovat.

K očkování dítěte je zapotřebí souhlas zákonného zástupce.

Není možné vyřazení dítěte z výuky, jednalo by se o odepření práva na vzdělání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Covid 19 – pokr.

Nejčastější dotazy ohledně COVID-19 a následných opatření školy jsou dostupné na:

<https://www.msmt.cz/nejcastejsi-dotazy-ke-skolstvi-a-koronaviru-1>

S dotazy se lze obracet na celorepublikovou bezplatnou informační linku ke koronaviru - 1221.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

DĚKUJI ZA POZORNOST

tel. +420 773 551 000
e-mail: vesela.ak@seznam.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

